

وضعیت شیوع سرطان ها در کشور / شمال غرب نقطه داغ سرطان معده

معاون تحقیقات وزارت بهداشت، به تشریح وضعیت شیوع بیماری سرطان در کشور پرداخت.

به گزارش ایسکانیوز و به نقل از مهر، دکتر رضا ملک زاده در کنگره پیشگیری از سرطان در کشورهای در حال توسعه که در محل آکادمی علوم چین در شهر پکن با حضور ۲۰۰ تن از محققان سرطان شناسی جهان برگزار شد، پیشرفت های ایران در حوزه سرطان شناسی را تشریح شد.

۵۰ درصد سرطان ها در ایران مربوط به دستگاه گوارش و کبد است

رئیس پژوهشکده بیماری های گوارش و کبد دانشگاه علوم پزشکی تهران با اشاره اینکه سرطان های دستگاه گوارش و کبد، نزدیک به نیمی از سرطان ها در ایران را تشکیل می دهند، گفت: در میان سرطان های دستگاه گوارش فوقانی، سرطان سلول سنگفرشی مری، یکی از کشنده ترینهاست و شمال شرق گلستان بالاترین میزان بروز این سرطان را در کل جهان دارد.

ملک زاده سپس به تاریخچه ای از وضعیت شیوع سرطان مری در ایران اشاره کرد و گفت: طی دهه هفتاد میلادی، میزان بروز سرطان سنگفرشی مری در نواحی شرق استان گلستان، به طور متوسط ۸۰ نفر در ۱۰۰ هزار و بالاترین میزان این نرخ در شهرستانهای گنبد و کلاله و آق قلا و در افراد نژاد ترکمن بود که به ۱۵۰ تا ۲۰۰ نفر در هر ۱۰۰ هزار نفر می رسید.

آغاز مطالعه شناسایی عوامل خطر سرطان مری در ایران

معاون وزیر بهداشت به روند اجرای بزرگترین مطالعه کوهورت ایران با هدف شناخت علل شیوع بالای برخی سرطان های دستگاه گوارشی در شمال کشور بر اساس گزارشهای مطرح در جهان پرداخت و افزود: آغاز مطالعه شناسایی عوامل خطر سرطان مری در ایران در قالب مطالعه بزرگ کوهورت گلستان، نیاز مبرم به برنامه مهم ثبت سرطان مبتنی بر جمعیت داشت که متأسفانه، تا سال ۲۰۰۰ میلادی، هیچ گونه ثبت سرطان جمعیتی در ایران صورت نگرفته بود. بر همین اساس، اولین گزارش ثبت سرطان جمعیتی را در سال ۱۳۹۲ تهیه کردیم که این گزارش وارد مرجع جهانی شد. پس از آن، با پیگیری های صورت گرفته و بر اساس ضرورت های موجود، دانشگاه های علوم پزشکی کشور، به عنوان مجری برنامه ثبت سرطان در هر استان انتخاب شدند و بدین ترتیب مراکز ثبت سرطان جمعیتی نیز در مراکز استانهای ایران اخیراً شکل گرفته است.

شناسایی عوامل مهم مرگ و میر افراد در مطالعه کوهورت گلستان

رئیس پژوهشکده بیماری های گوارش و کبد دانشگاه علوم پزشکی تهران در ادامه، روند اجرای مطالعه کوهورت گلستان را با

دستاوردهای مهم آن تا کنون، تشریح کرد و گفت: شناسایی عوامل خطر ابتلا به سرطان در گلستان و دستاوردهای مهم آن با پیگیری انجام شده بر روی نمونه های ۵۰ هزار نفری این مطالعه در طول سالهای اجرا، موجب ثبت ۶ هزار و ۵۲۴ مرگ در افراد سنین ۴۰ تا ۷۵ سال در منطقه شده است. از این بین، سکته قلبی عامل ۱۹۰۴ مرگ، سرطانها ۱۳۹۹ مرگ، سکته مغزی ۹۲۳ مرگ، تصادفات ۲۸۵ مرگ، بیماری های مزمن ریوی ۱۶۲ مرگ، نارسایی مزمن کلیوی ۱۰۶ مرگ، نارسایی کبد ۸۵ مرگ، دیابت ۷۲ مرگ و بقیه به علت سایر عوامل بوده است..

معاون وزیر بهداشت همچنین به تعداد مرگهای ناشی از سرطان در افراد تحت پوشش مطالعه کوهورت در منطقه گلستان اشاره کرد و گفت: سهم سرطان مری ۳۲۵ مرگ، سرطان معده ۳۰۶ مرگ، سرطان روده بزرگ، ۱۴۰ مرگ، سرطان ریه ۱۳۱ مرگ، سرطان مغز ۱۱۸ مرگ، سرطان پستان ۱۱۱ مرگ، سرطان لوزالمعده ۹۰ مرگ، سرطان خون ۸۷ مرگ و سرطان رحم ۵۸ مرگ بوده است.

سهم ۲۵ درصدی سرطان مری در سرطان های مرگبار منطقه

مجری مطالعه بزرگ کوهورت گلستان افزود: نتایج این مطالعه در آغاز نشان داد در میان سرطان ها ، سرطان مری شایعترین سرطان مشاهده شده است. به طوری که ۲۵ درصد کل سرطان ها در این منطقه مربوط به سرطان مری است. میزان بروز این نوع سرطان در میان مردان زیر پوشش مطالعه، ۸۲ نفر در ۱۰۰ هزار نفر و در زنان، ۹۵ نفر در ۱۰۰ هزار نفر بوده است.

محقق برجسته حوزه سرطان شناسی ایران، گفت: در شمال شرق ایران ۱۷ درصد افراد بالای ۴۰ سال مصرف طولانی مدت مواد مخدر داشته اند. به طوری که این منطقه داغ ترین نقطه مصرف تریاک در ایران است. مصرف این میزان تریاک در شمال شرق ایران تحت تاثیر باورهای غلط درباره اثرات عمدتا درمانی تریاک بوده است.

وی تاکید کرد: زیان های مصرف تریاک طبق این مطالعه بسیار بیشتر از سیگار و مصرف الکل است . مصرف تریاک علاوه بر ایجاد سرطان مری، با افزایش مرگ ناشی از بیماری های قلبی و عروقی و نیز بیماری های ریوی در ارتباط است چراکه ترکیبات موجود در تریاک بر روی فیزیولوژی و سلامت انسان از طرق مختلف اثر می گذارد.

کاهش ۲.۵ برابری طول عمر مصرف کنندگان تریاک نسبت به سایرین

ملک زاده گفت: نتایج مطالعه کوهورت بزرگ گلستان همچنین نشان داد مصرف طولانی مدت تریاک و مشتقات آن حتی به میزان کم (نیم گرم) می تواند خطر سایر سرطانها شامل سرطان معده ، سرطان ریه، سرطان مثانه و سرطان لوزالمعده را بسیار افزایش دهد.

استاد ممتاز دانشگاه علوم پزشکی تهران خاطرنشان کرد: دیگر نتایج مطالعه کوهورت گلستان نشان داد طول عمر مردان و زنان به دلیل مصرف تریاک، به ترتیب ۲ و ۲۵ برابر نسبت به سایرین کاهش می یابد. مصرف تریاک حتی بروز سیروز کبدی، بیماری مزمن تنفسی و سکته های قلبی و مغزی را به همراه خواهد داشت

دستاورد ایران در اثبات سرطانزایی تریاک بزودی ثبت جهانی می شود

مجری مطالعه بزرگ کوهورت گلستان از در اولویت قرار گرفتن اثبات تاثیر مصرف تریاک و مشتقات آن در بروز سرطان مری به عنوان

دستاورد مهم ایران در حوزه سرطان شناسی نام برد که با اجرای مطالعه کوهورت گلستان حاصل شده است و در نهایت سرطانزا بودن تریاک در آینده نزدیک توسط آژانس بین المللی تحقیقات سرطان سازمان بهداشت جهانی اعلام خواهد شد.

ثبت جهانی سرطانزایی نوشیدنی های داغ با اجرای مطالعه کوهورت گلستان

معاون تحقیقات وزیر بهداشت در ادامه سخنرانی خود، به تشریح دیگر دستاوردهای مهم مطالعه بزرگ کوهورت گلستان پرداخت و گفت: در مطالعه بزرگ کوهورت گلستان دریافتیم ۳۹ درصد افراد مورد مطالعه چای خود را با حرارت بالا (بیشتر از ۶۵ درجه سانتیگراد) می نوشند و نوشیدن چای داغ عادت معمول ترکمن های استان گلستان بخصوص در گذشته بوده است.

به گفته فوق تخصص بیماری های گوارش و کبد، این درحالیست که نوشیدن چای داغ موجب آسیب جدی به مخاط ریه و افزایش نفوذناپذیری آن می شود

افزایش ۱۰ برابری شانس ابتلا به سرطان مری با نوشیدن چای داغ

وی گفت: نتایج مطالعه ما حاکیست کسانی که چای خود را دو تا سه دقیقه یا کمتر پس از ریختن در استکان با فنجان می نوشند در مقایسه با کسانی که چای خود را ۶ تا ۷ دقیقه بعد می نوشند احتمال ابتلا به سرطان مری آنها ۱۰ برابر بیشتر است.

ملک زاده همچنین از این یافته مهم تحت عنوان تاثیر نوشیدن چای داغ در ابتلا به سرطان مری به عنوان دیگر دستاورد بزرگ مطالعات کوهورت گلستان نام برد که تحت عنوان سرطانزایی نوشیدنی های داغ توسط آژانس بین المللی تحقیقات سرطان سازمان بهداشت جهانی ثبت شده است.

شناسایی سایر عوامل ابتلا به سرطان ها بر اساس مطالعه کوهورت گلستان

مجری مطالعه بزرگ کوهورت گلستان، در ادامه به سایر عوامل خطر ابتلا به سرطان مری و دیگر سرطان ها بر اساس نتایج حاصله از این مطالعه اشاره کرد و از مصرف سیگار، قلیان و سایر دخانیات، عدم رعایت بهداشت دهان و دندان و مسواک نزدن، وجود دندانهای فاسد و پرشده یا فقدان دندان، شیوه ناسالم زندگی، تغذیه ناسالم، افزایش وزن و چاقی، بی تحرکی، مصرف زیاد گوشت قرمز، مصرف غذاهای کبابی سرخ شده در حرارت بالا، مصرف زیاد نمک، مصرف نوشیدنی های شیرین، مصرف آب آشامیدنی غیرلوله کشی و غیربهداشتی و تماس با حیوانات به عنوان این عوامل خطر نام برد.

ملک زاده افزود: سالانه ۱۰۰ هزار سرطان در ایران بروز می یابد و نزدیک به نیمی از مبتلایان (۴۷ هزار نفر) از انواع سرطان می میرند. با اجرای مطالعه کوهورت گلستان، پیشرفت قابل ملاحظه ای در تشخیص زودهنگام سرطانها و امکان پیشگیری از آنها صورت گرفته است.

وی افزود: افزایش آگاهی مردم و بهبود شرایط اقتصادی و اجتماعی در منطقه شمال شرق ایران طی ۴۰ سال گذشته، بروز سرطان و مرگ و میر ناشی از آن را به شدت کاهش داده است. به طوری که بروز سرطان مری از ۱۰۰ نفر در هر ۱۰۰ هزار نفر طی سال ۱۹۷۰ به ۵۰ نفر در هر ۱۰۰ هزار نفر در سال ۲۰۰۰ و به ۲۰ نفر در هر ۱۰۰ هزار نفر در سال ۲۰۱۰ کاهش یافته است!

ملک زاده در بخش دیگر سخنرانی خود در کنگره پیشگیری از سرطان در کشورهای در حال توسعه در چین، به شیوع سرطان معده در ایران و علل آن پرداخت.

وی، سرطان معده را شایع ترین سرطان در مردان ایرانی نام برد و گفت: ۲۲ درصد سرطان ها در ایران به سرطان معده اختصاص دارد و بیشترین میزان بروز استاندارد شده سنی سرطان معده در شمال غرب ایران (آذربایجان و اردبیل) رخ می دهد و این منطقه، نقطه داغ سرطان معده در ایران است. سرطان معده در مردان، بسیار شایعتر است؛ به طوریکه سالانه ۱۰ هزار مورد جدید سرطان معده در مردان ایرانی بروز پیدا می کند که ۸ هزار مورد آن به مرگ می انجامد.

معاون وزیر بهداشت، از عفونت با هلیکوباکتر پیلوری، سابقه خانوادگی، مصرف سیگار، مصرف قلیان، مصرف تریاک، مصرف زیاد نمک به عنوان مهمترین عوامل میزان بالای بروز سرطان معده در اردبیل بر اساس این مطالعه، نام برد و گفت: مصرف بالای سبزیجات خام، مصرف میوه ها و مصرف ماهی تازه از عوامل محافظتی در برابر سرطان معده هستند..

رئیس پژوهشکده بیماری های گوارش و کبد علوم پزشکی تهران، از ریشه کنی بیماری و نظارت هدفمند به عنوان دو رویکرد اساسی در مبارزه با سرطان نام برد و تصریح کرد: بیشتر مدل های ارائه شده در مطالعات اپیدمیولوژی سرطان مربوط به افرادی است که در شمال آمریکا و اروپا زندگی می کنند که تنها یک درصد از جمعیت جهان را تشکیل می دهند. درحالیکه ما برای دستیابی به مدل های توسعه یافته تر و همگانی تر نیاز به همکاری های علمی بیشتر داریم.

تاثیر مصرف آسپرین در پیشگیری از سرطان و افزایش طول عمر مبتلایان

ملک زاده در ادامه سخنان خود، به تاثیر مصرف آسپرین در پیشگیری از سرطان اشاره کرد و گفت: تحقیقات نشان داده است که مصرف آسپرین تا ۸۰ میلی گرم در روز برای افراد بالای ۵۰ سال خطر بروز بسیاری از سرطانها از جمله سرطان های گوارشی را کاهش و طول عمر بیماران سرطانی را نیز افزایش می دهد. هر چند توصیه می شود پزشکان باید به دنبال نظارت در این زمینه نیز باشند.

درمان اکثر سرطان ها تا ۱۵ سال آینده با تشخیص زودهنگام

معاون تحقیقات وزیر بهداشت در پایان سخنان خود گفت: اجرای مطالعه کوهورت گلستان، باعث ایجاد زیرساخت های بسیار مهم و کامل ، همراه با بیوبانک از نمونه های بیولوژیکی برای انجام مطالعات علمی آینده شده است. همچنین استفاده از نتایج این پژوهش موجب تشخیص زودتر سرطان مری و معده و سایر بیماری های مزمن شده و قطعاً هزینه های درمانی را کاهش خواهد داد. مطالعات کوهورت چشم اندازی ایده آل برای پیشگیری از سرطانها در جهان هستند و ما امیدواریم در ایران تا ۱۵ سالها آینده اکثر سرطان ها را با تشخیص زودهنگام درمان کنیم. ۷۰۵